

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 407

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 11 iunie 2003

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECRETE			
355.		630.	
— Decret pentru supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției dintre România și Republica Azerbaidjan pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe capital, semnată la Baku la 29 octombrie 2002	2	— Hotărâre pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Mărirea gradului de siguranță a instalațiilor aferente stației 400/220/110 kV Sibiu Sud“, județul Sibiu	10
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 166 din 6 mai 2003 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 din Codul familiei	2-4	631.	
Decizia nr. 208 din 15 mai 2003 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. 3 din Codul de procedură civilă	4-7	— Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 305/2001 privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism	10-11
Decizia nr. 209 din 15 mai 2003 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV alin. (1) coroborat cu art. I pct. 30 referitor la art. 29 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului	7-9	632.	
HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
629.		— Hotărâre privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al statului a unor mijloace fixe aflate în administrarea Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației și a Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații	11-12
— Hotărâre pentru completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 400/1997 privind aprobarea listei instalațiilor speciale de interes național finanțate de Ministerul Cercetării și Tehnologiei ...	9	633.	
		— Hotărâre privind înființarea pe lângă Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor a unei activități finanțate integral din venituri proprii	12-13
		634.	
		— Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 276/2003 privind achiziția de medicamente, materiale sanitare, reactivi și alte produse specifice aferente programelor și subprogramelor de sănătate în anul 2003	14
		636.	
		— Hotărâre pentru aprobarea unor amendamente la Acordul de împrumut (Proiectul de conservare a energiei termice) dintre România și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Londra la 13 aprilie 1997	15-16

DECRETE**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****DECRET****pentru supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției dintre România și Republica Azerbaidjan pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe capital, semnată la Baku la 29 octombrie 2002**

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (1) și ale art. 99 din Constituția României, precum și ale art. 1 și 4 din Legea nr. 4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor, la propunerea Guvernului, potrivit Hotărârii nr. E 135 din 21 mai 2003,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se supune spre ratificare Parlamentului Convenția dintre România și Republica Azerbaidjan pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe capital, semnată la Baku la 29 octombrie 2002, și se dispune publicarea prezentului decret în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din Constituția României, contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

București, 6 iunie 2003.
Nr. 355.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 166
din 6 mai 2003****referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 din Codul familiei**

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Florentina Baltă	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 din Codul familiei, excepție ridicată de Dumitru Leonard Călin în Dosarul nr. 9.434/2001 al Judecătoriei Iași.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca nefondată, arătând că dispozițiile legale criticate nu contravin nici uneia dintre prevederile constituționale invocate în susținerea excepției. Art. 60 din Codul familiei nu conține preve-

deri discriminatorii. Situația copilului rezultat din căsătorie fiind diferită de cea a copilului din afara căsătoriei, este firesc ca acestora să li se aplice regimuri juridice diferite. Totodată se susține că nu sunt relevante în cauză convențiile internaționale invocate de autorul excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 7 octombrie 2002, pronunțată în Dosarul nr. 9.434/2001, **Judecătoria Iași a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 din Codul familiei**, excepție ridicată de Dumitru Leonard Călin.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că textul de lege criticat încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2) prin crearea unei discriminări, pe planul drepturilor procesuale, între copilul din afara căsătoriei și copilul din căsătorie, ale art. 26 alin. (2), deoarece copilul rezultat din afara căsătoriei este împiedicat să promoveze o acțiune prin care să solicite stabilirea filiației sale firești, ale art. 44 alin. (3),

deoarece finalitatea urmărită de lege este ocrotirea copilului și egalitatea în drepturi a copilului din căsătorie cu cel din afara ei, precum și a celor ale art. 45 alin. (1), întrucât copilul este lipsit de posibilitatea de a mai introduce acțiunea în stabilirea paternității în scopul de a se pune de acord situația de drept cu cea reală.

De asemenea, autorul excepției invocă, în susținerea acesteia, și încălcarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a Convenției europene asupra statutului juridic al copiilor născuți în afara căsătoriei, ratificate de România.

Se mai consideră, în susținerea excepției, că, la data adoptării Codului familiei, la redactarea art. 60 s-a avut în vedere situația existentă, care, în prezent, este cu totul schimbată, ținându-se seama de progresele remarcabile ale științei medicale, în special în ce privește expertiza ADN. De asemenea, autorul excepției apreciază că drepturile copilului sunt grav afectate de instituirea termenului prevăzut de textul criticat, întrucât mama minorului sau reprezentantul legal poate să ignore interesele acestuia și să nu introducă în termen acțiunea de stabilire a paternității copilului din afara căsătoriei, cu consecințe grave pentru acesta. În susținerea excepției autorul acesteia face referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului — în cazul *Kroon și alții împotriva Olandei*.

Judecătoria Iași consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatului Poporului.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În susținerea acestui punct de vedere se arată, în esență, că termenul pentru introducerea acțiunii în stabilirea paternității prevăzut de textul de lege criticat este justificat, nefiind încălcate prevederile constituționale invocate de autorul excepției.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În argumentarea acestui punct de vedere este invocată și jurisprudența Curții Constituționale, cu referire la Decizia nr. 114 din 11 aprilie 2002, care a respins excepția de neconstituționalitate având ca obiect același text de lege. În legătură cu hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului invocată în motivarea excepției — cazul *Kroon și alții împotriva Olandei* —, Avocatul Poporului arată că hotărârea respectivă se referă la altă situație, respectiv la titularii dreptului de a promova acțiunea în tăgada paternității.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și celor ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 60 din Codul familiei, care au următorul cuprins: „*Acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei poate fi pornită în termen de un an de la nașterea copilului.*”

Dacă, în cazul prevăzut în art. 54 alin. 1, un copil a pierdut calitatea de copil din căsătorie prin efectul unei hotărâri judecătorești, termenul de un an pentru pornirea acțiunii în stabilirea paternității din afara căsătoriei va curge de la data când acea hotărâre a rămas definitivă.

În cazul în care mama a conviețuit cu pretinsul tată ori dacă acesta din urmă a prestat copilului întreținere, termenul de un an va curge de la încetarea conviețuirii ori a întreținerii.”

Critica de neconstituționalitate a acestui text de lege este motivată prin încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2), art. 26, art. 44 alin. (3) și ale art. 45 alin. (1), texte care au următorul cuprins:

— Art. 16 alin. (1) și (2): „(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*
(2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*”;

— Art. 26 alin. (2): „*Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.*”;

— Art. 44 alin. (3): „*Copiii din afara căsătoriei sunt egali în fața legii cu cei din căsătorie.*”;

— Art. 45 alin. (1): „*Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că este neîntemeiată.

Curtea reține că invocarea încălcării dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție este irelevantă, întrucât dispozițiile art. 60 din Codul familiei, care reglementează, numai pentru copilul din afara căsătoriei, acțiunea în stabilirea paternității, nu au nici o legătură cu situația copilului rezultat din căsătorie în cazul căruia nu se pune, sub nici o formă, problema pornirii acțiunii în stabilirea paternității. Pe de altă parte, textul criticat nu stabilește, prin el însuși, nici o inegalitate sau discriminare, toți copiii din afara căsătoriei având acces de a intenta acțiune în stabilirea paternității, cu respectarea condițiilor prevăzute de text.

În legătură cu susținerea autorului excepției privind încălcarea dispozițiilor art. 26 alin. (2) din Constituție, Curtea constată că este neîntemeiată, întrucât textul criticat dă expresie acestor prevederi constituționale tocmai prin reglementarea condițiilor de exercitare a acțiunii de stabilire a paternității copilului din afara căsătoriei.

Invocarea încălcării dispozițiilor art. 44 alin. (3) din Constituție este irelevantă, întrucât acest text se referă la egalitatea de statut juridic dintre copiii rezultați din căsătorie și cei din afara căsătoriei a căror filiație față de tată a fost stabilită, iar nu la condițiile în care numai copiii din această din urmă categorie pot porni acțiunea în stabilirea paternității.

Referitor la susținerea potrivit căreia textul de lege criticat ar fi contrar dispozițiilor art. 45 alin. (1) din Constituție, Curtea reține că este neîntemeiată deoarece regimul special de protecție și de asistență, instituit de stat pentru copii și tineri, nu exclude stabilirea, prin lege, a unor condiții pentru pornirea acțiunii în stabilirea paternității de către copilul minor din afara căsătoriei, prin reprezentanții săi legali.

De altfel, textul art. 60 din Codul familiei a mai format obiect al controlului de constituționalitate.

Curtea Constituțională, sesizată cu o excepție de neconstituționalitate în a cărei motivare se invocă încălcarea art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție, a respins-o ca neîntemeiată, prin Decizia nr. 114

din 11 aprilie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 20 iunie 2002.

Totodată, prin Decizia nr. 81 din 25 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 25 martie 2003, a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. 1 din Codul familiei, prin care se invoca încălcarea dispozițiilor art. 21 și 44 din Constituție.

În ambele decizii Curtea a reținut, în esență, că instituția prescripției, în general, și termenele prevăzute au ca finalitate facilitarea accesului liber la justiție, prin asigurarea climatului de ordine indispensabil exercitării în condiții optime a acestui drept constituțional, prevenindu-se eventualele abuzuri și limitându-se eventualele efecte perturbatoare asupra stabilității și securității raporturilor juridice. De asemenea, cu privire specială la termenul de un an prevăzut de textul criticat, Curtea a reținut că acesta are ca rațiuni: necesitatea de a nu lipsi copilul de întreținerea la care este îndreptățit din partea tatălui; valorificarea probelor existente a căror conservare ar fi afectată de trecerea timpului; evitarea unor eventuale incidente și șantaj.

Referitor la invocarea încălcării art. 44 din Constituție, prin Decizia nr. 81/2003, Curtea Constituțională a avut în vedere că textul constituțional se referă la situații subsecvente stabilirii filiației copilului și nu îndreptățește susținerea că pornirea acțiunii în stabilirea paternității pentru copilul din afara căsătoriei ar trebui permisă oricând.

În privința rațiunilor care stau la baza instituirii termenului prevăzut de textul art. 60 din Codul familiei, precum și a temeiurilor pentru care nu s-a reținut încălcarea dispozițiilor art. 44 din Constituție, considerentele care au stat la baza celor două decizii ale Curții Constituționale

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 din Codul familiei, excepție ridicată de Dumitru Leonard Călin în Dosarul nr. 9.434/2001 al Judecătoriei Iași.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 mai 2003.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 208

din 15 mai 2003

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. 3 din Codul de procedură civilă

Costică Bulai	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stăngu	— judecător
Ioan Vida	— judecător

Paula C. Pantea	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. 3 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marin Frunză în dosarele nr. 1.066/C/2002 și nr. 1.067/C/2002 ale Curții de Apel Galați — Secția civilă.

La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea Dosarului nr. 5C/2003 la Dosarul nr. 541C/2002, având în vedere că obiectul excepției de neconstituționalitate ridicate în cele două dosare, precum și autorul excepției sunt identice.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază ca fiind întrunite condițiile conexării. În consecință, în temeiul art. 164 din Codul de procedură civilă și al art. 16 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea dispune conexarea dosarelor anterior menționate, pentru o mai bună administrare a justiției.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, susținând că textul de lege criticat nu contravine accesului liber la justiție și nici dreptului la apărare, întrucât procedura reglementată nefiind una contencioasă, încheierea cu privire la cererea de asistență nu are autoritate de lucru judecat, astfel încât poate fi reiterată oricând apar dovezi noi, de natură a justifica luarea unei asemenea măsuri. Prin urmare, neprevăderea unei căi de atac nu încalcă drepturile constituționale invocate de autorul excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin încheierile din 3 octombrie 2002, pronunțate în dosarele nr. 1.066/C/2002 și nr. 1.067/C/2002, **Curtea de Apel Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. 3 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Marin Frunză.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că textul de lege criticat contravine prevederilor art. 1 alin. (3), art. 15, 16, 20, 21, 24 și 51 din Constituție, întrucât aceste drepturi și principii nu mai sunt garantate în situația în care încheierea cu privire la cererea de asistență sau prin care s-a revenit asupra asistenței încuviințate nu este supusă nici unei căi de atac.

Curtea de Apel Galați — Secția civilă apreciază că excepția este neîntemeiată, întrucât cererea de asistență judiciară poate fi încuviințată oricând, în cursul judecării, pe baza dovezilor prezentate, astfel încât neprevăderea unei căi de atac împotriva încheierii date cu privire la cererea de asistență judiciară nu încalcă drepturile și libertățile consacrate de Constituție sau de tratatele la care România este parte.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

Guvernul consideră că procedura reglementată de art. 78 alin. 3 din Codul de procedură civilă nu are caracter contencios, întrucât nu presupune dezbateri contradictorii, și reprezintă o procedură simplă, operativă, de care pot beneficia toate părțile interesate, în fața oricărei instanțe judecătorești. Această procedură constituie expresia aplicării dispozițiilor constituționale prevăzute în art. 125 alin. (3) și art. 128 din Constituție. Se arată că reglementarea criticată nu reprezintă o încălcare a principiilor referitoare la elementele definitorii ale statului de drept și nici nu afectează transpunerea în practică a dispozițiilor constituționale privind drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale ale cetățenilor, ci aduce garanții suplimentare în sprijinul exercitării, cu

bună-credință, a drepturilor și obligațiilor procesuale ale părților, asigurând accesul liber la justiție.

Pe de altă parte, încheierea pronunțată în această materie nu are autoritate de lucru judecat, existând oricând posibilitatea reiterării cererii de asistență judiciară, însoțită de dovezile corespunzătoare. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Avocatul Poporului arată că încheierea cu privire la cererea de asistență sau prin care s-a revenit asupra asistenței încuviințate este o încheiere premergătoare hotărârii judecătorești și reprezintă o excepție de la regula instituită de art. 282 alin. 2 și 3 și art. 299 din Codul de procedură civilă, potrivit căreia încheierile premergătoare pot fi atacate cu apel și recurs o dată cu fondul, întrucât nu poate fi supusă nici unei căi de atac. Reglementarea adoptată este de competența exclusivă a organului legislativ, abilitat prin Constituție să stabilească regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești și, implicit, excepțiile de la aceste reguli.

Pe de altă parte, chiar dacă cererea de asistență judiciară nu a fost încuviințată, petentul are dreptul de a adresa oricând, în cursul judecării, o altă cerere, în funcție de starea materială a sa ori a familiei sale. Prin urmare, textul de lege criticat nu încalcă prevederile constituționale invocate de autorul excepției și nu contravine drepturilor garantate de Constituție și nici dreptului persoanei la judecarea în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 78 alin. 3 din Codul de procedură civilă. Textul de lege criticat are următorul conținut:

— Art. 78 alin. 3: *„Încheierea cu privire la cererea de asistență sau prin care s-a revenit asupra asistenței încuviințate nu este supusă nici unei căi de atac.”*

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă următoarele prevederi constituționale:

— Art. 1 alin. (3): *„România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”;*

— Art. 15 alin. (1): *„Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”;*

— Art. 16 alin. (1): *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”;*

— Art. 20: *„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.”*

(2) *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele prietoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.*“;

— Art. 21: „(1) *Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*“

(2) *Nici o lege nu poate îngreși exercitarea acestui drept.*“;

— Art. 24: „(1) *Dreptul la apărare este garantat.*“

(2) *În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.*“;

— Art. 51: „*Respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.*“

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea consideră că nu pot fi reținute susținerile potrivit cărora textul de lege criticat ar contraveni prevederilor art. 15 alin. (1) care reglementează principiul universalității drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și nici celor ale art. 26 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, de asemenea aplicabile potrivit dispozițiilor prevăzute de art. 20 din Constituție. Acest ultim text are următorul conținut: „*Toate persoanele sunt egale în fața legii și au, fără discriminare, dreptul la o ocrotire egală din partea legii. În această privință legea trebuie să interzică orice discriminare și să garanteze tuturor persoanelor o ocrotire egală și eficace contra oricărei discriminări, în special de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau întemeiată pe orice altă împrejurare.*“

Procedând la examinarea comparativă a textelor menționate, Curtea constată că textul de lege dedus controlului nu încalcă principiul constituțional al egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, întrucât nu face nici o diferențiere între părțile aflate în proces. Împrejurarea că în această materie s-a prevăzut, prin derogare de la dreptul comun, că încheierile prin care s-a respins cererea de asistență judiciară sau s-a revenit asupra asistenței încuviințate nu sunt supuse nici unei căi de atac nu justifică o asemenea critică, regimul juridic diferit fiind determinat de specificul domeniului reglementat. Sub acest aspect, Curtea Constituțională a reținut în mod constant, în jurisprudența sa, în concordanță cu practica jurisdicțională a Curții Europene a Drepturilor Omului, că principiul egalității nu înseamnă uniformitate, numai similitudinea de situații impunând un tratament juridic similar, situațiile diferite făcând necesar un tratament juridic diferit.

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la încălcarea art. 21 din Constituție, Curtea face trimitere la Decizia Plenului nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, prin care s-a statuat că semnificația art. 21 alin. (2) din Constituție, potrivit căreia accesul la justiție nu poate fi îngreșit prin lege, este aceea că nu se poate exclude de la exercițiul drepturilor procesuale nici o categorie sau grup social. Însă legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, precum și modalități particulare de exercitare a drepturilor procedurale, astfel încât accesul liber la justiție nu înseamnă accesul, în toate cazurile, la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac. De aceea, Curtea Constituțională consideră că instituirea unor reguli speciale privind exercitarea căilor de atac nu contravine, așa cum susține autorul excepției de neconstituționalitate, prevederi-

lor constituționale cuprinse în art. 21 privind accesul liber la justiție, atât timp cât, potrivit celor prevăzute de art. 75 alin. 2 din Codul de procedură civilă, părților interesate le este asigurată posibilitatea de a reitera cererea de asistență judiciară în fața aceleiași instanțe, în măsura în care au intervenit elemente noi de natură a impune și justifica admiterea unei asemenea cereri.

Curtea consideră că nu sunt încălcate nici prevederile art. 24 din Constituție, întrucât, chiar dacă dreptul la asistență judiciară dă expresie dreptului la apărare, între acestea nu există o deplină și totală suprapunere, concluzie ce rezultă din prevederile art. 24 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora, în tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de avocat, ales sau numit din oficiu.

Dreptul la apărare, ca drept fundamental prevăzut și garantat de Constituție, are un conținut complex căruia i se subsumează posibilitatea recunoscută persoanei, parte într-un proces, de a-și susține și dovedi argumentele, în cadrul și cu respectarea normelor procesuale aplicabile, precum și posibilitatea de a apela în acest scop la asistență judiciară calificată, angajând un avocat al cărui onorariu urmează să îl suporte.

Potrivit dispozițiilor legale criticate, este îndreptățită să solicite asistență judiciară, respectiv numirea unui avocat din oficiu, persoana care se găsește într-o imposibilitate vădită de a face față cheltuielilor unei judecăți, cu riscul de a primejdui propria întreținere sau a familiei sale.

Încuviințarea sau menținerea încuviințării unei atare cereri de către instanță este subsecventă dovedirii stării materiale precare a solicitantului. Astfel, potrivit art. 77 și art. 78 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă, admiterea cererii este condiționată de prezentarea unor dovezi scrise cu privire la veniturile și sarcinile părții interesate, a unor informații de la autoritățile locale, partea potrivit căreia având posibilitatea de a dovedi starea materială reală a solicitantului. Prin urmare, întrucât hotărârea instanței se raportează la o anumită situație de fapt, anume lipsa de posibilități materiale, care poate fi doar temporară sau conjuncturală, sau poate fi determinată de insuficiența probatoriului administrat în susținerea cererii, legiuitorul nu a conferit încheierii autoritate de lucru judecat, oferind astfel solicitantului posibilitatea de a reitera cererea, probând apariția, existența sau persistența stării de nevoie.

Recunoașterea unor asemenea prerogative pentru părțile interesate, prin textul de lege criticat, anihilează practic riscul apariției situațiilor în care respingerea cererii de asistență judiciară sau revenirea asupra încuviințării acesteia să antreneze o încălcare a dreptului constituțional la apărare, chiar dacă încheierea prin care s-a dispus o asemenea măsură nu este supusă nici unei căi de atac. Sub acest aspect, opțiunea legiuitorului este impusă de exigența soluționării cu celeritate a procesului dedus judecății. Altfel, a recunoaște solicitantului dreptul de a ataca la instanța ierarhic superioară respectivele încheieri ar însemna a oferi cale liberă abuzului de drept procesual, cu consecința prelungirii *sine die* a proceselor aflate pe rolul instanțelor de judecată.

Curtea constată că nici critica potrivit căreia prin textul de lege criticat s-ar aduce atingere principiului supremației Constituției și al respectării legilor nu este întemeiată, în măsura în care, cu privire la acesta, nu se poate reține în mod temeinic, așa cum s-a arătat, că ar contraveni unor texte sau principii constituționale.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

D E C I D E:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. 3 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marin Frunză în dosarele nr. 1.066/C/2002 și nr. 1.067/C/2002 ale Curții de Apel Galați — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 15 mai 2003.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **COSTICĂ BULAI**

Magistrat-asistent,

Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 209

din 15 mai 2003

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV alin. (1) coroborat cu art. I pct. 30 referitor la art. 29 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului

Costică Bulai	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV alin. (1) coroborat cu art. I pct. 30 referitor la art. 29 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, excepție ridicată de Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Bacău în Dosarul nr. 3.939/2002 al Curții de Apel Bacău — Secția comercială și de contencios administrativ.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, susținând că textul de lege criticat nu contravine prevederilor constituționale invocate de autoarea excepției, întrucât nu ridică probleme de constituționalitate, ci doar de interpretare și aplicare a legii, de competența exclusivă a instanțelor judecătorești, o eventuală omisiune legislativă neputând fi complinită prin controlul efectuat de Curtea Constituțională.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 5 decembrie 2002, pronunțată în Dosarul nr. 3.939/2002, **Curtea de Apel Bacău — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV alin. (1) coroborat cu art. I pct. 30 referitor la art. 29 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului**, excepție ridicată de Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Bacău.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că admisibilitatea cererii de deschidere a procedurii reorganizării judiciare și a falimentului trebuie analizată în lumina actului normativ în vigoare la data la care a fost formulată și înregistrată pe rolul instanței, iar nu în temeiul unui text de lege care își produce efectele juridice la o dată ulterioară introducerii acestei cereri. Prin urmare, respingând cererea ca inadmisibilă deoarece nu întrunește condițiile prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 38/2002, instanța judecătorească a încălcat prevederile art. 15 alin. (2) și ale art. 78 din Constituție.

Curtea de Apel Bacău — Secția comercială și de contencios administrativ apreciază că excepția este neîntemeiată, întrucât dispozițiile art. IV alin. (1) coroborat cu art. I pct. 30 referitor la art. 29 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2002 nu intră în contradicție cu prevederile constituționale cuprinse în art. 15 alin. (2) și în art. 78 din Constituție.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost

comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

Guvernul arată că prevederile art. IV alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2002, potrivit cărora procedurile deschise până la data intrării în vigoare a ordonanței vor continua să fie administrate și lichidate conform prevederilor legale în vigoare anterioare modificărilor și completărilor aduse Legii nr. 64/1995, au caracter tranzitoriu, reglementând aplicarea legii procesuale în timp.

În speța dedusă controlului de constituționalitate aceste dispoziții nu sunt aplicabile, întrucât, din punct de vedere tehnic formal, procedura împotriva debitorului insolvent fusese pornită prin formularea cererii introductive a autoarei excepției, dar nu fusese deschisă prin pronunțarea unei hotărâri de către judecătorul-sindic, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 64/1995. Deoarece art. IV alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2002 nu acoperă și cazul procedurilor pornite anterior intrării în vigoare a ordonanței, dar încă nedeschise, devin aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă, dreptul comun în această materie.

Prin urmare, problema aflată pe rolul Curții reprezintă o chestiune de aplicare de către instanța judecătorească a principiului „*tempus regit actum*”, iar nu de neconstituționalitate a dispozițiilor legale criticate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. IV alin. (1) coroborat cu art. I pct. 30 referitor la art. 29 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 2 februarie 2002, aprobată și modificată prin Legea nr. 82/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 26 martie 2003. Textele legale criticate au următorul conținut:

— Art. IV alin. (1): „*Procedurile deschise până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe vor continua să fie administrate și lichidate conform prevederilor legale în vigoare anterioare modificărilor și completărilor aduse Legii nr. 64/1995 prin prezenta ordonanță.*”;

— Art. I pct. 30: „*Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 608 din 13 decembrie 1999, se modifică și se completează după cum urmează:*

[...] 30. *Articolul 29 va avea următorul cuprins:*

«*Art. 29. — (1) Orice creditor care are o creanță certă, lichidă și exigibilă poate introduce la tribunal o cerere împotriva*

unui debitor care, timp de cel puțin 30 de zile, a încetat plățile, în următoarele condiții:

a) dacă creanța izvorăște din raporturi de muncă sau raporturi obligaționale civile, creanța trebuie să aibă un quantum superior valorii însumate a 6 salarii medii pe economie, stabilite în condițiile legii și calculate la data formulării cererii introductive;

b) în celelalte cazuri creanța trebuie să aibă un quantum superior echivalentului în lei al sumei de 5.000 euro, calculat la data formulării cererii introductive;

c) în cazul unui creditor care deține creanțe din ambele categorii menționate la lit. a) și b), quantumul total al creanțelor trebuie să fie superior valorii însumate a 6 salarii medii pe economie, stabilite în condițiile legii și calculate la data formulării cererii introductive.

(2) Simplul refuz al unor plăți, în baza unor excepții pe care debitorul le socotește, cu bună-credință, întemeiate, nu constituie o dovadă a stării de insolvență.

(3) Camerele de comerț și industrie teritoriale și asociațiile cooperatiste teritoriale, respectiv națională, vor putea introduce cerere împotriva debitorului care, potrivit datelor de care acestea dispun, se află într-o situație notorie de insolvență.»

Autoarea excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă următoarele prevederi constituționale:

— Art. 15 alin. (2): „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile.*”;

— Art. 78: „*Legea se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autoarea a ridicat excepția într-un dosar în care, în calitate de creditoare, formulând cerere de deschidere a procedurii insolvenței debitoarei sale, sub imperiul vechii reglementări care nu condiționa admisibilitatea unei atare cereri de quantumul creanței, ca urmare a intrării în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 38/2002, care prevede această condiție, și-a văzut respinsă cererea, întrucât creanța sa era inferioară valorii minime prevăzute de noua reglementare.

Neconstituționalitatea textului de lege este dedusă printr-un raționament „*per a contrario*”, autoarea excepției considerând că, de vreme ce norma criticată se limitează a sustrage incidenței sale doar procedurile deschise până la data intrării sale în vigoare, fără a prevedea același lucru și cu privire la cererile deja introduse de creditori, nesoluționate prin încheierea de deschidere a procedurii de către judecătorul-sindic până în acel moment, asemenea cereri vor avea regimul juridic determinat prin noua reglementare care, astfel, retroactivează.

Curtea nu poate subscrie unei atare concluzii, întrucât omisiunii legiuitorului de a prevedea, prin norma tranzitorie în cauză, căreia dintre cele două reglementări succesive urmează a se supune cererile de deschidere a procedurii insolvenței, nesoluționate până la data intrării în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 38/2002, nu i se poate conferi semnificația excesivă, atribuită de autoarea excepției, și anume aceea de a supune aceste cereri regimului juridic instituit prin noua reglementare, practicând astfel o extindere neconstituțională a domeniului de aplicare în timp a noii legi.

De altfel, retroactivitatea unei reglementări legale constituie o stare organică, intrinsecă a acesteia, neputând fi dedusă pe cale de interpretare și, cu atât mai puțin, din

interpretarea unei omisiuni, fără a contraveni principiului „*actus interpretandus est potius ut valeat quam ut pereat*”.

Împrejurarea că, în speță, instanța de fond a considerat că cererile de deschidere a procedurii insolvenței, nesoluționate până la data intrării în vigoare a noii reglementări, intră sub incidența acesteia nu pune în discuție neconstituționalitatea textului dedus controlului, ci reprezintă exclusiv o problemă de interpretare și aplicare a legii, ceea ce excede sferei controlului de constituționalitate.

Într-adevăr, a statua în sensul solicitat de autoarea excepției ar presupune complinirea lacunei legislative

menționate și, totodată, o pronunțare cu privire la modul de interpretare a legii, ceea ce ar contraveni art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, conform căruia „*În exercitarea controlului, Curtea Constituțională se pronunță numai asupra problemelor de drept, fără a putea modifica sau completa prevederea legală supusă controlului. De asemenea, Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțeleșului său contrar Constituției*”.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

D E C I D E:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV alin. (1) coroborat cu art. I pct. 30 referitor la art. 29 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, excepție ridicată de Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Bacău în Dosarul nr. 3.939/2002 al Curții de Apel Bacău — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 15 mai 2003.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **COSTICĂ BULAI**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 400/1997
privind aprobarea listei instalațiilor speciale de interes național finanțate
de Ministerul Cercetării și Tehnologiei**

În temeiul art. 107 din Constituție,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 400/1997 privind aprobarea listei instalațiilor speciale de interes național finanțate de Ministerul Cercetării și Tehnologiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 186 din 6 august 1997, se completează după cum urmează:

— După punctul 11 se introduce punctul 12 cu următorul cuprins:

„12. Navă de cercetări marine multidisciplinare (Mare Nigrum)	Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină — GEOECOMAR București”
---	--

PRIM-MINIȘTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministru delegat la Ministerul Educației și Cercetării
pentru activitatea de cercetare,
Șerban Constantin Valeca
Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 29 mai 2003.
Nr. 629.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții
„Mărirea gradului de siguranță a instalațiilor aferente stației 400/220/110 kV Sibiu Sud”,
județul Sibiu**

În temeiul art. 107 din Constituție și al art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Mărirea gradului de siguranță a instalațiilor aferente stației 400/220/110 kV Sibiu Sud”, județul Sibiu, prevăzuți în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Finanțarea obiectivului de investiții prevăzut la art. 1 se face din credite externe, din surse proprii și, în

completare, din venituri cu destinație specială din taxa de dezvoltare cuprinsă în tariful energiei electrice și termice, prevăzute în bugetul de stat.

Art. 3. — Rambursarea creditelor externe se realizează din surse proprii și, în completare, din venituri cu destinație specială din taxa de dezvoltare cuprinsă în tariful energiei electrice și termice, prevăzute în bugetul de stat.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
p. Ministrul industriei și resurselor,
Mihai Berinde,
secretar de stat
Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 29 mai 2003.
Nr. 630.

*) Anexa se comunică Ministerului Industriei și Resurselor.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 305/2001
privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism**

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituție,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Guvernului nr. 305/2001 privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 21 martie 2001, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — (1) *Ghidul de turism*, în sensul prezentei hotărâri, este persoana care conduce și îndrumă un grup de turiști sau vizitatori, oferind explicațiile necesare referitoare la locurile vizitate, și care asigură desfășurarea în cele mai bune condiții a programului turistic contractat.

(2) Profesia de ghid de turism poate fi exercitată de cetățenii români, de cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, precum și de cei ai statelor membre ale Spațiului Economic European, în vârstă de cel puțin 18 ani împliniți.

(3) Cetățenii români pot exercita profesia de ghid de turism dacă posedă un atestat de ghid de turism eliberat de Ministerul Turismului în baza certificatului de calificare obținut în urma absolvirii unui curs de calificare la Centrul Național de Învățământ Turistic (C.N.I.T.) sau la alte instituții autorizate din România.

(4) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene sau cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European pot exercita profesia de ghid de turism în România dacă posedă un atestat de ghid de turism eliberat de Ministerul Turismului în baza documentelor doveditoare ale calificărilor profesionale obținute la instituții autorizate din statele de proveniență sau în baza documentelor doveditoare ale experienței profesionale, emise de aceste state.“

2. Alineatul (2) al articolului 8 va avea următorul cuprins:

„(2) Contravențiilor prevăzute la art. 6 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare.“

3. După articolul 9 se introduce un nou articol, articolul 9¹, cu următorul cuprins:

„Art. 9¹. — Prevederile prezentei hotărâri nu se aplică în cazul ghizilor străini care vin în România ca însoțitori ai grupurilor de turiști din alte țări.“

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul turismului,
Dan Matei Agathon
Ministrul muncii și solidarității sociale,
Marian Sârbu

București, 29 mai 2003.
Nr. 631.

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E

privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al statului a unor mijloace fixe aflate în administrarea Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației și a Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații

În temeiul art. 107 din Constituție, al art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și al art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 112/2000 pentru reglementarea procesului de scoatere din funcțiune, casare și valorificare a activelor corporale care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Legea nr. 246/2001,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al statului a unor mijloace fixe aflate în administrarea Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației și a Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații, amplasate în incinta imobilului situat în municipiul București, Bd. Libertății nr. 14, sectorul 5, identificate potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Trecerea în domeniul privat al statului se face în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării mijloacelor fixe prevăzute la art. 1.

Art. 3. — După scoaterea din funcțiune, casarea, respectiv valorificarea mijloacelor fixe prevăzute la art. 1, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației și Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații își vor actualiza în mod corespunzător datele din evidențele cantitativ-valorice.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul comunicațiilor și tehnologiei informației,
Dan Nica
Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 29 mai 2003.
Nr. 632.

DATELE DE IDENTIFICARE

**a mijloacelor fixe care trec din domeniul public al statului în domeniul privat al statului,
aflate în administrarea Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
și a Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații**

Adresa mijlocului fix	Persoana juridică care administrează mijlocul fix	Caracteristicile mijloacelor fixe care trec în domeniul privat al statului
Municipiul București, Bd. Libertății nr. 14, sectorul 5	Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații	Număr atribuit de Ministerul Finanțelor Publice — 34.387 a) Ascensor 6 persoane/8 stații — Valoarea contabilă = 1.965.403 lei b) Ascensor 10 persoane/9 stații — Valoarea contabilă = 2.137.943 lei c) Ascensor 6 persoane/9 stații — Valoarea contabilă = 2.013.038 lei

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**privind înființarea pe lângă Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
a unei activități finanțate integral din venituri proprii**

În temeiul art. 107 din Constituție, al art. 67 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice și al art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 190/2000 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 261/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă înființarea pe lângă Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor a activității „Operațiuni cu metale prețioase și pietre prețioase“, denumită în continuare *Activitatea*.

Art. 2. — (1) Activitatea constă în:

a) autorizarea persoanelor fizice și juridice să efectueze operațiuni cu metale prețioase, aliaje ale acestora și pietre prețioase, în condițiile legii;

b) efectuarea operațiunilor de marcarea a bijuteriilor și obiectelor din metale prețioase sau aliaje ale acestora, la cererea persoanelor fizice și juridice interesate;

c) efectuarea operațiunilor de analiză și expertizare a metalelor prețioase, aliajelor acestora și pietrelor prețioase, a bijuteriilor și obiectelor din metale prețioase sau aliaje ale acestora și pietre prețioase, potrivit legii;

d) stabilirea și aprobarea, potrivit legii, pe bază de tarife proprii, a mărcilor utilizate de fabricanți, exportatori, importatori și, după caz, comercianți, a modelului mărcii de garanție proprie, precum și a condițiilor de înregistrare a acestora;

e) emiterea de norme interne și norme tehnice de lucru, aprobate prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, cu avizul ministrului pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului;

f) stabilirea tarifelor pentru activitățile proprii de analiză, marcarea și expertizare, aprobate prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, cu avizul ministrului pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului;

g) dispunerea suspendării și, după caz, retragerii autorizației pentru efectuarea de operațiuni cu metale prețioase, aliaje ale acestora și pietre prețioase, în condițiile prevăzute de lege. Suspendarea, respectiv retragerea, se dispune prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor;

h) acordarea de consultanță de specialitate și organizarea de cursuri de pregătire și perfecționare profesională, în domeniul său de activitate, pe bază de tarife proprii, pentru persoanele fizice și juridice interesate;

i) îndeplinirea oricăror alte atribuții în domeniul său de activitate, stabilite prin acte normative.

(2) Activitatea se încadrează la același capitol bugetar în care este încadrat și ordonatorul de credite care a înființat-o.

Art. 3. — (1) Finanțarea Activității se realizează integral din venituri proprii.

(2) Veniturile proprii ale Activității se constituie din:

a) taxe de autorizare a persoanelor fizice și juridice pentru efectuarea de operațiuni cu metale prețioase, aliaje ale acestora și pietre prețioase;

b) tarife percepute pentru activități de analiză și expertizare a metalelor prețioase și a pietrelor prețioase;

c) tarife pentru stabilirea, aprobarea și înregistrarea mărcilor utilizate de persoanele fizice și juridice autorizate să efectueze operațiuni de marcarea a metalelor prețioase și a aliajelor acestora;

d) tarife pentru marcarea metalelor prețioase și aliajelor acestora;

e) veniturile realizate din activitățile prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. h);

f) dobânzi încasate, în condițiile legii, la disponibilitățile bănești și la depozitele constituite din veniturile prevăzute la lit. a)–e);

g) donații și sponsorizări.

(3) Cheltuielile curente și de capital efectuate pentru realizarea Activității se finanțează integral din veniturile proprii prevăzute la alin. (2).

Art. 4. — (1) Bugetul de venituri și cheltuieli al Activității se aprobă o dată cu bugetul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, conform Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice.

(2) Excedentele anuale rezultate din execuția bugetelor de venituri și cheltuieli se raportează în anul următor.

Art. 5. — (1) Execuția de casă a bugetului de venituri și cheltuieli al Activității se realizează prin unitățile teritoriale ale trezoreriei statului, conform prevederilor legale în vigoare.

(2) Raportarea execuției de casă a bugetului de venituri și cheltuieli al Activității se efectuează în conformitate cu instrucțiunile emise de Ministerul Finanțelor Publice.

Art. 6. — Conducerea Activității este asigurată de un director, numit prin ordin al președintelui Autorității

Naționale pentru Protecția Consumatorilor, în subordinea directă a acestuia, cu avizul ministrului pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului.

Art. 7. — (1) Numărul și structura organizatorică a personalului Activității se vor stabili, în funcție de volumul activităților desfășurate, prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, cu avizul ministrului pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului.

(2) Salarizarea personalului Activității se face în conformitate cu reglementările în vigoare.

(3) Angajarea personalului se face pe bază de examen ori concurs, după caz, în condițiile legii, peste numărul de posturi aprobat pentru Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor prin actul normativ de organizare și funcționare.

(4) Pentru efectuarea unor activități specifice pot fi cooptați, pe perioadă determinată, specialiști din alte sectoare, urmând ca activitatea acestora să fie remunerată conform prevederilor legale.

Art. 8. — (1) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor va pune la dispoziția Activității, pentru desfășurarea de activități specifice, un număr de 3 autoturisme și o autospecială pentru transport de valori, cu un consum normat de carburanți de 360 litri/lună pentru fiecare dintre acestea.

(2) Cu numărul de autovehicule prevăzut la alin. (1) se suplimentează parcul aflat în dotarea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

(3) Nu se consideră depășire a consumului normat de carburanți consumul care, la nivelul anului, se încadrează în cantitatea totală de combustibil normată, în raport cu numărul de autovehicule aprobat.

Art. 9. — Activitățile prevăzute la art. 2, aflate în derulare, vor fi desfășurate în continuare în condițiile prezentei hotărâri.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul pentru coordonarea Secretariatului General
al Guvernului,

Petru Șerban Mihăilescu

Ministrul finanțelor publice,

Mihai Nicolae Tănăsescu

Ministrul muncii și solidarității sociale,

Marian Sârbu

Președintele Autorității Naționale pentru Protecția

Consumatorilor,

Rovana Plumb,

secretar de stat

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 276/2003
privind achiziția de medicamente, materiale sanitare, reactivi și alte produse specifice
aferele programelor și subprogramelor de sănătate în anul 2003**

În temeiul art. 107 din Constituție,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Guvernului nr. 276/2003 privind achiziția de medicamente, materiale sanitare, reactivi și alte produse specifice aferente programelor și subprogramelor de sănătate în anul 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 20 martie 2003, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — Achiziția de medicamente, materiale sanitare, reactivi și produse specifice aferente programelor și subprogramelor naționale de sănătate în anul 2003, cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, se efectuează prin licitații la nivel național.“

2. Hotărârea Guvernului nr. 276/2003 se completează cu anexa la prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul sănătății și familiei,

Daniela Bartoș

Ministrul comunicațiilor și tehnologiei informației,

Dan Nica

Ministrul finanțelor publice,

Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 29 mai 2003.
Nr. 634.

ANEXĂ

**PROGRAMELE ȘI SUBPROGRAMELE DE SĂNĂTATE
pentru care se organizează licitații la nivel național prin mijloace electronice,
în anul 2003**

A. Din bugetul Fondului național unic de asigurări de sănătate

1. Supravegherea și controlul tuberculozei
2. Supravegherea și controlul infecției HIV/SIDA
3. Prevenția și controlul în patologia oncologică
4. Prevenția în patologia nefrologică și dializă
5. Prevenția și controlul în diabet și alte boli de nutriție
6. Profilaxia în patologia psihiatrică și psihosocială

B. Din bugetul de stat

1. Hematologie și securitate transfuzională.

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E
pentru aprobarea unor amendamente la Acordul de împrumut
(Proiectul de conservare a energiei termice) dintre România și Banca Europeană
pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Londra la 13 aprilie 1997

În temeiul art. 107 din Constituție și al art. 7 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 38/1997 pentru ratificarea Acordului de împrumut (Proiectul de conservare a energiei termice) dintre România și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Londra la 13 aprilie 1997, aprobată cu modificări prin Legea nr. 205/1997, cu amendamentele ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă amendamentele convenite cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare la Acordul de împrumut (Proiectul de conservare a energiei termice) dintre România și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Londra la 13 aprilie 1997, ratificat prin Ordonanța Guvernului nr. 38/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 218 din 28 august 1997, aprobată cu modificări prin Legea nr. 205/1997, cu amendamentele ulterioare, după cum urmează:

1. În cuprinsul paragrafului al treilea din preambul, denumirea „Regia Autonomă de Servicii Comunale — R.A.S.C. Făgăraș” se modifică și se va citi „Ecoterm Regia

Autonomă Făgăraș — Ecoterm R.A. Făgăraș”, iar denumirea „Regia Autonomă de Termoficare — R.A.T. Ploiești” se modifică și se va citi „Regia Autonomă de Termoficare și Servicii Publice Ploiești — R.A.T.S.P. Ploiești”.

2. Suma de 479.392,02 dolari S.U.A. din împrumutul în valoare de 44.981.563,00 dolari S.U.A., acordat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru finanțarea Proiectului privind conservarea energiei termice, se anulează.

3. Anexa la anexa nr. 1 — Plan de finanțare — și anexa la anexa nr. 2 — Categoriile și trageri — la Acordul de împrumut se modifică și se înlocuiesc cu anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
 Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu
 Ministrul afacerilor externe,
Mircea Geoană

București, 29 mai 2003.
 Nr. 636.

ANEXĂ
 (Anexa la anexa nr. 1)

PLAN DE FINANȚARE

Planul de finanțare a Proiectului (exclusiv taxe și impozite, cu excepția celor precizate mai jos) este prezentat în continuare:

	Costuri externe (U.S.D.)	Fonduri locale și centrale (U.S.D.)	Costuri totale (U.S.D.)
Împrumut BERD	44.502.170,98	0,00	44.502.170,98
Finanțare nerambursabilă acordată de BERD	488.000,00	0,00	488.000,00
Fonduri locale și centrale (inclusiv taxe și impozite)	0,00	37.130.970,78	37.130.970,78
Finanțare nerambursabilă acordată de terți	5.450.000,00	0,00	5.450.000,00
Costuri totale:	50.440.170,98	37.130.970,78	87.571.141,76

(Anexa la anexa nr. 2)

Categoria	Partea din împrumut alocată în valută Împrumutatului (U.S.D.)	% din cheltuieli ce urmează a fi finanțate (exclusiv orice impozite și taxe vamale)
Bunuri și lucrări pentru Partea:		
(1) A-1		
Ploiești	2.597.931,00	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Făgăraș	2.439.646,00	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Oltenița	751.548,67	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Buzău	2.595.900,00	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Pașcani	2.145.000,00	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
A-2		
Ploiești	13.951.318,00	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Făgăraș	2.507.537,34	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Oltenița	1.258.876,70	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Buzău	12.243.438,00	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Pașcani	1.938.000,00	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
A-3		
Ploiești	651.814,00	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Făgăraș	282.816,66	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Oltenița	186.682,61	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Buzău	516.662,00	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Pașcani	435.000,00	100% din valoarea contractului pentru contracte supuse licitației internaționale
Nealocate	—	100% din valoarea contractului
TOTAL:	44.502.170,98	

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro